

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Πρόγραμμα: «Συμμετοχή της Ελλάδας στη Μεσογειακή Επιτροπή Υγροτόπων της Διεθνούς Σύμβασης Ραμσάρ και στη Λειτουργία και Υποστήριξη της Συντονιστικής Ομάδας MedWet»

Αριθμός απόφασης Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ: 56850/3145/16.09.97

**ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ
Δράσεων ΥΠΕΧΩΔΕ - ΕΚΒΥ,
στο πλαίσιο του αντίστοιχου Συμφώνου
Συνεργασίας για τη συμμετοχή της
Ελλάδας στη Συντονιστική Ομάδα MedWet**

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ - ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2000

Πίνακας Περιεχομένων

Πίνακας Περιεχομένων	2
1. Γενικά.....	3
2. Δραστηριότητες Ενότητας Α	10
2.1 Δράση Α1	10
2.2 Δράση Α2	10
2.3 Δράση Α3α και Α3β	11
2.4 Δράση Α4α	11
2.5 Δράση Α4β	11
2.6 Δράση Α5	12
2.7 Δράση Α6	12
2.8 Δράση Α7	13
3. Δραστηριότητες Ενότητας Β	15
3.1 Δράση Β1.....	15
3.2 Δράση Β2.....	15
3.3 Δράση Β3.....	16
3.4 Δράση Β4.....	17
3.5 Δράση Β5.....	17
3.6 Δράση Β6.....	18
3.7 Δράση Β7.....	18
4. Δραστηριότητες Ενότητας Γ	19
4.1 Δράση Γ1	19
4.2 Δράση Γ2	21
5. Δραστηριότητες Ενότητας Δ.....	24
6. Συμπεράσματα – Προτάσεις	25
Πίνακας Παραρτημάτων	28

Τελική Έκθεση Προόδου Δράσεων ΥΠΕΧΩΔΕ - ΕΚΒΥ, στο πλαίσιο του αντίστοιχου Συμφώνου Συνεργασίας για τη συμμετοχή της Ελλάδας στη Συντονιστική Ομάδα MedWet

1. Γενικά

Η Ελλάδα μετέχει από το 1991 στις διαδικασίες υλοποίησης, σε διεθνές επίπεδο, της Πρωτοβουλίας MedWet για τη Διατήρηση των Μεσογειακών Υγροτόπων, με ενεργό συμμετοχή της στα Προγράμματα MedWet1 (1992 – 1996) και MedWet2 (1996 – 1998), που υλοποιήθηκαν με Κοινοτική συγχρηματοδότηση.

Με τη λήξη του Προγράμματος MedWet1, από το οποίο προέκυψαν i) συγκεκριμένα εργαλεία και μέθοδοι για τη διαχείριση και διατήρηση των υγροτόπων και ii) η Μεσογειακή Στρατηγική Υγροτόπων (υιοθετήθηκε από όλες τις Μεσογειακές Χώρες – Βενετία 1996), δημιουργήθηκαν με Απόφαση της Σύμβασης Ραμσάρ (Οκτώβριος 1996):

1. Η ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ (MedWet/Com). Μέλη της MedWet/Com είναι οι 25 Κυβερνήσεις όλων των Μεσογειακών Χωρών και επί πλέον της Βουλγαρίας, της Ιορδανίας, των Σκοπίων, η Παλαιστινιακή Αρχή, οι Διεθνείς Συμβάσεις Ραμσάρ, Βαρκελώνης, Βέρνης, 6 Διεθνείς μη Κυβερνητικές Περιβαλλοντικές Οργανώσεις και 3 Κέντρα Υγροτόπων (ΕΚΒΥ – Ελλάδα, Tour du Valat – Γαλλία, SEHUMED – Ισπανία),
2. Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ MedWet (τωρινή ονομασία «ΟΜΑΔΑ MedWet»), που είναι η Εκτελεστική Γραμματεία της MedWet/Com, που αποτελείτο από τον Συντονιστή MedWet, την Γραμματειακή Μονάδα (ΕΚΒΥ – Ελλάδα) και την Μονάδα Ανάπτυξης Προγραμμάτων (Βιολογικός Σταθμός Tour du Valat – Γαλλία).

Η Ελλάδα μετέχει, δια του ΥΠΕΧΩΔΕ, στην Μεσογειακή Επιτροπή Υγροτόπων και με χρηματοδότηση του ΥΠΕΧΩΔΕ (Απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ με Α.Π. ΟΙΚ. 56850/3145/16.09.1997), χρηματοδοτήθηκε με ποσό 79.500.000 δρχ. και για χρονική περίοδο 2 ετών (1997 – 1998) συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δράσεων ΥΠΕΧΩΔΕ και ΕΚΒΥ με τίτλο «Συμμετοχή της Ελλάδας στη Μεσογειακή Επιτροπή Υγροτόπων της Διεθνούς Σύμβασης Ραμσάρ και στη Λειτουργία και Υποστήριξη της Συντονιστικής Ομάδας MedWet», για την:

1. Συμμετοχή του ΕΚΒΥ στη ΟΜΑΔΑ MedWet και λειτουργία του ως Γραμματειακή Μονάδα της ΟΜΑΔΑΣ αυτής,
2. Φιλοξενία της 1^{ης} Συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων – MedWet/Com1 (Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 1998) και
3. Αρχικές δομικές δράσεις σχετικά με την υλοποίηση της Μεσογειακής Στρατηγικής Υγροτόπων σε εθνικό επίπεδο.

Οι δράσεις της ΕΝΟΤΗΤΑΣ Α (εκτός της δράσης Α4α), της ΕΝΟΤΗΤΑΣ Β (εκτός της δράσης Β2), της ΕΝΟΤΗΤΑΣ Γ και της ΕΝΟΤΗΤΑΣ Δ του Προγράμματος Δράσεων ολοκληρώθηκαν την 31^η Δεκεμβρίου 1998, με την αποστολή προς το ΥΠΕΧΩΔΕ (έγγραφα ΕΚΒΥ: MW/3993/SU/22.12.1998, MW/4000/SU/23.12.1998, MW/4023/SU/30.12.1998) των αποτελεσμάτων – παραδοτέων τους. Η Δράση Α4α ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 1999 με την έκδοση και διανομή του 10^{ου} τεύχους του

Ενημερωτικού Δελτίου MedWet, ενώ η δράση B2 υλοποιήθηκε με τη διοργάνωση στη Θεσσαλονίκη στις 8 – 9 Μαρτίου 2000 διημερίδας με θέμα: «Επέκταση και Προοπτικές της Εφαρμογής των Μεθόδων MedWet για την Αειφορική Διαχείριση των Υδροτοπικών Πόρων – Περιφερειακός Προγραμματισμός».

Όπως προέβλεπε το Σύμφωνο Συνεργασίας του Προγράμματος Δράσεων της Συνεργασίας ΥΠΕΧΩΔΕ – ΕΚΒΥ, 1997 – 1998, για τη συμμετοχή της Ελλάδας στη Μεσογειακή Επιτροπή Υδροτόπων και στην Συντονιστική Ομάδα MedWet, το ΕΚΒΥ προέβη στη **σύσταση Ειδικής Ομάδας Έργου** για την υλοποίηση των ως άνω δράσεων. Επίσης, από πλευράς ΕΚΒΥ ορίστηκε ο εκπρόσωπος στην Ομάδα Παρακολούθησης του έργου (από πλευράς ΥΠΕΧΩΔΕ, στην Ομάδα Παρακολούθησης μετείχε η κα Δ. Σπάλα του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού). Συγκεκριμένα:

Αναφορικά με την ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ του έργου (άρθρο 3 του Συμφώνου Συνεργασίας – αφορούσε τη λειτουργία ομάδας με έργο την από κοινού με το ΥΠΕΧΩΔΕ διαμόρφωση και παρακολούθηση υλοποίησης του προγράμματος δράσεων), συμμετείχε από πλευράς ΕΚΒΥ ο κ. Γ. Ζαλίδης, με αντικαταστάτη τον κ. Ν. Κόντο.

Η Ομάδα Έργου που είχε αναλάβει την υλοποίηση των δράσεων λειτούργησε με:

- **Τα δύο μέλη της Γραμματειακής Μονάδας MedWet** με έδρα τη Θεσσαλονίκη, δηλαδή τους Ν. Κόντο και Α. Δαλάκα. Οι δύο αυτοί επιστήμονες ανέλαβαν την ευθύνη υλοποίησης των δράσεων του έργου, η δε ειδική εμπλοκή τους σε συγκεκριμένες δράσεις του έργου παρουσιάζεται στον Πίνακα 1. Εξ αυτών, ο Ν. Κόντος ορίστηκε και υπεύθυνος του έργου από πλευράς ΕΚΒΥ.
- **Επιστήμονα με έδρα την Αθήνα** και κύριο έργο την υλοποίηση δράσεων της Ενότητας Β του έργου. Πρόκειται για την Μ. Αναγνωστοπούλου, η ειδική εμπλοκή της οποίας σε συγκεκριμένες δράσεις παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.
- **Επιστήμονες που είχαν αναλάβει την υλοποίηση συγκεκριμένων επιμέρους δράσεων**, σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του έργου. Πρόκειται για τους Κ. Παρμενόπουλο, Ι. Δροσινού και Π. Παπαδοπούλου. Οι δράσεις στις οποίες συμμετείχαν παρουσιάζονται επίσης στον Πίνακα 1.
- **Συνεργάτες της ομάδας έργου**: Πρόκειται για μέλη του προσωπικού του ΕΚΒΥ τα οποία συμβούλευαν και υποβοηθούσαν την Ομάδα έργου στην υλοποίηση των δράσεων, συνεισφέροντας τις ειδικές επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις που απαιτούνταν για συγκεκριμένα επιμέρους αντικείμενα. Τα ονόματά τους και οι δράσεις στις οποίες συνεισφέρουν παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί η συμμετοχή που είχε κατά τα αρχικά στάδια του έργου ο κ. Α. Μαντζαβέλας (μέχρι τον Αύγουστο του 1997) ως συνεργάτης του ΕΚΒΥ, ο οποίος συνεισέφερε τόσο στον σχεδιασμό του έργου όσο και στην υλοποίηση των δράσεων της ΕΝΟΤΗΤΑΣ Δ.

Την επίβλεψη του όλου έργου είχε το ΥΠΕΧΩΔΕ (Δ/νη Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού), ενώ τον συντονισμό των ενεργειών για την υλοποίηση των επιμέρους δράσεων είχε το ΕΚΒΥ.

Πίνακας 1

Πίνακας 2

Η παρούσα έκθεση αφορά τον απολογισμό των εργασιών της ομάδας εργασίας του ΕΚΒΥ στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσεων ΥΠΕΧΩΔΕ – ΕΚΒΥ, 1997 – 1998, για τη συμμετοχή της Ελλάδας στη Μεσογειακή Επιτροπή Υγροτόπων και στη Συντονιστική Ομάδα MedWet. **Οι σκοποί** που προέκυπταν από το Πρόγραμμα Δράσεων και τους οποίους καλούνταν να υλοποιήσει η συνεργασία ΥΠΕΧΩΔΕ – ΕΚΒΥ ήταν οι ακόλουθοι:

- Συμμετοχή στη Μεσογειακή Συντονιστική Ομάδα MedWet και υποστήριξη της λειτουργίας αυτής, για τη διάδοση και εφαρμογή της Στρατηγικής MedWet, μέσω των κατάλληλων δικτύων και δράσεων.
- Διάδοση των αποτελεσμάτων, μεθόδων, μεθοδολογικών εργαλείων του MedWet.
- Γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη της λειτουργίας της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων της Σύμβασης Ραμσάρ.
- Τεχνική υποστήριξη προς το Κέντρο των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον (ΚΕΠΕΜΕΠ).

Σύμφωνα με τους προαναφερόμενους σκοπούς του Συμφώνου, αναπτύχθηκαν οι ακόλουθες Ενότητες Δράσεων.

Ενότητα Α: Διατήρηση και ενίσχυση των δικτύων MedWet, ως προς Υπηρεσίες, Επιστημονικά και Τεχνικά ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα, μη Κρατικές Οργανώσεις και φυσικά πρόσωπα, για την προώθηση θεμάτων σχετικών με τους Μεσογειακούς Υγροτόπους.

Ενότητα Β: Διάδοση των αποτελεσμάτων και παροχή πληροφοριών για μεταφορά της εμπειρίας από τις μεθόδους και τα εργαλεία του MedWet, σε ενδιαφερόμενους φορείς.

Ενότητα Γ: Κάλυψη των αναγκών γραμματειακής και τεχνικής υποστήριξης της Μεσογειακής Επιτροπής για τους Υγροτόπους και Διοργάνωση Μεσογειακής Συνάντησης Εργασίας (Workshop).

Ενότητα Δ: Παροχή πληροφοριών και μεταφορά εμπειρίας, σχετικά με τις μεθόδους και τα εργαλεία MedWet και γενικότερη τεχνική υποστήριξη σε θέματα που αφορούν στην προστασία και διαχείριση των υγροτόπων προς το Κέντρο των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον (ΚΕΠΕΜΕΠ).

Για κάθε Ενότητα σχεδιάστηκαν οι ακόλουθες ξεχωριστές δράσεις:

Δραστηριότητες Ενότητας Α

Δράση Α1: Απογραφή φορέων, ομάδων και προσώπων που ασχολούνται με θέματα Μεσογειακών Υγροτόπων γενικότερα.

Δράση Α2: Σχεδιασμός αρχείου πληροφοριών για τους Μεσογειακούς υγροτόπους και πιλοτική εφαρμογή για τους υγροτόπους που συνδέονται με την εφαρμογή δράσεων του MedWet (π.χ. MedWet 1, MedWet 2).

Δράση Α3α: Προδιαγραφές σύνταξης αναφορών για την κατάσταση των υγροτόπων του δικτύου MedWet.

Δράση Α3β: Έκθεση για την εκτίμηση του βαθμού αξιοποίησης των προσεγγίσεων του MedWet 1 στους υγροτόπους που συνδέονται με την εφαρμογή δράσεων MedWet 1 και MedWet 2.

Δράση A4α: Έκδοση και διανομή εξαμηνιαίου Ενημερωτικού Δελτίου (Newsletter) για το MedWet, στα Αγγλικά, Γαλλικά και Ελληνικά.

Δράση A4β: Έκδοση και διανομή Τεχνικού Δελτίου για τους υγροτόπους.

Δράση A5: Έκδοση και διανομή ενός ειδικού εντύπου για την Στρατηγική για τους Μεσογειακούς Υγροτόπους.

Δράση A6: Δημιουργία Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων στο Internet, που θα περιλαμβάνει: ηλεκτρονικό ταχυδρομείο με διευθύνσεις των οργανισμών, φορέων και ατόμων, κατάλογο ηλεκτρονικής διανομής, σελίδα MedWet στο Internet, τεχνικά κείμενα, ειδήσεις για τους υγροτόπους, κ.λπ.

Δράση A7: Δημιουργία σημειακού ψηφιακού θεματικού χάρτη των υγροτόπων της Μεσογείου.

Δραστηριότητες Ενότητας Β

Δράση B1: Οργάνωση θεματικής βιβλιοθήκης στο ΕΚΒΥ για τους Μεσογειακούς υγροτόπους, με προτεραιότητα τη συγκέντρωση εφαρμοσμένων ερευνητικών εργασιών, τεχνικών μελετών εφαρμογής, προγραμμάτων διαχείρισης υγροτόπων κ.λπ.

Δράση B2: Ενημέρωση των στελεχών των Ελληνικών Περιφερειακών Διοικήσεων ως προς τη Στρατηγική για τους Μεσογειακούς Υγροτόπους και τις προσεγγίσεις και μεθοδολογίες του MedWet 1.

Δράση B3: Διαμόρφωση κατευθυντήριων γραμμών για την προστασία και διαχείριση των υγροτόπων και των αντίστοιχων λεκανών απορροής.

Δράση B4: Διερεύνηση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών δυνατοτήτων σχετικών με προγράμματα προστασίας και διαχείρισης υγροτόπων στην Ελλάδα.

Δράση B5: Διαμόρφωση προγράμματος για την εφαρμογή των μεθοδολογιών MedWet.

Δράση B6: Διερεύνηση της εξέλιξης κοινωνικών και οικονομικών μεγεθών από την ένταξη ενός υγροτόπου σε καθεστώς προστασίας. Συγκριτική ανάλυση πιλοτικών περιοχών.

Δράση B7: Διερεύνηση των προϋποθέσεων δημιουργίας ενός Παρατηρητηρίου για τους Μεσογειακούς υγροτόπους.

Δραστηριότητες Ενότητας Γ

Δράση Γ1: Ενημέρωση των μελών της Μεσογειακής Επιτροπής για τους υγροτόπους σε θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία της Επιτροπής.

Δράση Γ2–Γ3: Προετοιμασία και διοργάνωση της 1ης συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής υγροτόπων.

Δραστηριότητες Ενότητας Δ

Δράση Δ1: Τεχνική υποστήριξη σε θέματα βιοποικιλότητας και προστασίας και διαχείρισης υγροτόπων, στην έδρα του ΚΕΠΕΜΕΠ.

Δράση Δ2: Ανάλυση και εντοπισμός υγροτόπων δοκιμής των μεθοδολογιών MedWet, διαμόρφωση πρότασης προγράμματος για τους Μεσογειακούς υγροτόπους και διερεύνηση χρηματοδοτικών μέσων για την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος.

Οι δράσεις αυτές υλοποιήθηκαν με τον τρόπο που περιγράφονταν στο Πρόγραμμα Δράσεων και όπως αυτές εξειδικεύτηκαν στα πλαίσια των συναντήσεων της Ομάδας Παρακολούθησης (εκπρόσωποι ΥΠΕΧΩΔΕ – κα Δ. Σπάλα, ΕΚΒΥ – κ.κ. Γ. Ζαλίδης και Ν. Κόντος και Συντονιστής MedWet – κ. Παπαγιάννης) του Προγράμματος.

Στη συνέχεια ακολουθεί εκτενής ανάλυση της διαδικασίας υλοποίησης των δράσεων της κάθε Ενότητας του Συμφώνου Συνεργασίας, καθώς επίσης και αναφορά στα Παραχθέντα /Παραδοτέα κάθε δράσης (τα Παραδοτέα κάθε δράσης επισυνάπτονται στα Παραρτήματα της Παρούσας Έκθεσης)

2. Δραστηριότητες Ενότητας Α

2.1 Δράση Α1

Απογραφή φορέων, ομάδων και προσώπων που ασχολούνται με θέματα Μεσογειακών Υγροτόπων γενικότερα.

Σκοπός της δράσης ήταν η δημιουργία μιας βάσης δεδομένων με όλα τα στοιχεία των φορέων, των οργανώσεων και των ατόμων που εμπλέκονται σε ζητήματα υγροτόπων της Μεσογείου. Η εν λόγω βάση θα βοηθήσει την ενίσχυση του δικτύου MedWet και τη στενότερη συνεργασία των μελών του.

Ως υπόβαθρο για τη δημιουργία αυτής της βάσης χρησιμοποιήθηκε ο κατάλογος με τους σχετικούς φορείς, οργανισμούς και φυσικά πρόσωπα, όπως αυτός διαμορφώθηκε στο πλαίσιο των έργων MedWet1 και MedWet2. Για τον εμπλουτισμό του ως άνω καταλόγου με καινούργια στοιχεία αποστάλθηκε σχετικό ερωτηματολόγιο προς τα μέλη της MedCom.

Αναλυτική παρουσίαση της διαδικασίας υλοποίησης της Δράσης Α1, καθώς επίσης και τα παραδοτέα αυτής, εμφανίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1** της παρούσας Έκθεσης.

Στο πλαίσιο αυτής της δράσης σχηματίστηκε και μια άλλη βάση δεδομένων, η οποία αφορά φυσικά πρόσωπα που ασχολούνται με υγροτόπους στη Μεσόγειο. Η βάση αυτή χρησιμεύει επίσης και ως πίνακας αποδεκτών του Ενημερωτικού Δελτίου MedWet (MedWet Newsletter).

2.2 Δράση Α2

Σχεδιασμός αρχείου πληροφοριών για τους Μεσογειακούς υγροτόπους και πιλοτική εφαρμογή για τους υγροτόπους που συνδέονται με την εφαρμογή δράσεων του MedWet (π.χ. MedWet 1, MedWet 2).

Σκοπός της δράσης ήταν ο σχεδιασμός μιας ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για τους Μεσογειακούς υγροτόπους, η οποία θα επιτρέπει την εισαγωγή, ανάκληση και επεξεργασία δεδομένων (ποιοτικών και χωρικών), βάσει συγκεκριμένων προδιαγραφών.

Απώτερος σκοπός της παρούσας δράσης είναι η δημιουργία ενός ενιαίου αρχείου πληροφοριών με στοιχεία από όλους τους υγροτόπους της Μεσογείου, βάσει του οποίου θα είναι εφικτή η σύγκριση και ο συσχετισμός των γνωρισμάτων των υγροτόπων. Άλλωστε αυτό αποτελεί και μία από τις αρχές πάνω στις οποίες βασίστηκε η βάση του MedWet, η οποία και τελικώς χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες της εν λόγω δράσης.

Κατά την υλοποίηση της δράσης εισήχθησαν δοκιμαστικά στη βάση δεδομένων απογραφής MedWet, δεδομένα και πληροφορίες για δύο από τους υγροτόπους που συνδέονται με την εφαρμογή δράσεων του MedWet1 και MedWet2 (pilot και test sites), τον υγρότοπο της λίμνης Κερκίνης και το υγροτοπικό σύστημα των λιμνοθαλασσών Kune-Vain στην Αλβανία, αντίστοιχα. Η επιλογή των συγκεκριμένων υγροτόπων έγινε με κριτήριο την προεργασία στον τομέα της απογραφής και κυρίως την εφαρμογή της προσέγγισης «χαρτογράφηση» στο MedWet1 και στο MedWet2. Η χωρική καταγραφή των ενδιατημάτων της λίμνης Κερκίνης πραγματοποιήθηκε από το ΕΚΒΥ κατά την ανάπτυξη της αντίστοιχης προσέγγισης στα πλαίσια του MedWet1, ενώ εκείνη του Kune-Vain αποτέλεσε μία

εφαρμογή της προσέγγισης και υλοποιήθηκε από αλβανική ομάδα επιστημόνων που συμμετείχε στο MedWet2, με την τεχνική υποστήριξη και καθοδήγηση του ΕΚΒΥ.

Η διαδικασία υλοποίησης της ως άνω δράσης, καθώς επίσης και τα Παραδοτέα αυτής, εμφανίζονται αναλυτικά στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2** της παρούσας Έκθεσης.

2.3 Δράση Α3α και Α3β

Προδιαγραφές σύνταξης αναφορών για την κατάσταση των υγροτόπων του δικτύου MedWet.

Έκθεση για την εκτίμηση του βαθμού αξιοποίησης των προσεγγίσεων του MedWet 1 στους υγροτόπους που συνδέονται με την εφαρμογή δράσεων MedWet 1 και MedWet 2.

Κατά τη συνάντηση της Ομάδας Παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 4.11.1998 με τη συμμετοχή των ΥΠΕΧΩΔΕ, ΕΚΒΥ και Συντονιστή MedWet, οριστικοποιήθηκε το παραδοτέο της δράσης Α3 και συμφωνήθηκε ότι αυτό θα είναι οι προδιαγραφές ενός MedWet forum κατά τα πρότυπα λειτουργίας του Ramsar Forum.

Η αναλυτική παρουσίαση των εν λόγω προδιαγραφών εμφανίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3** της παρούσας έκθεσης.

2.4 Δράση Α4α

Έκδοση και διανομή εξαμηνιαίου Ενημερωτικού Δελτίου (Newsletter) για το MedWet, στα Αγγλικά, Γαλλικά και Ελληνικά.

Σκοπός της δράσης ήταν η έκδοση και διανομή τεσσάρων τευχών Ενημερωτικού Δελτίου (Newsletter) του MedWet, σε τρεις γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά και γαλλικά) και σε 1000 αντίτυπα ανά γλώσσα. Το δελτίο αποστάλθηκε στα μέλη του δικτύου MedWet, με τη χρησιμοποίηση της βάσης δεδομένων των αποδεκτών του Ενημερωτικού Δελτίου, όπως αυτή παρουσιάζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1β.

Στο πλαίσιο της δράσης εκδόθηκαν και διανεμήθηκαν τα τεύχη 7, 8, 9 και 10, αντίτυπα των οποίων και στις τρεις γλώσσες επισυνάπτονται στο τέλος της παρούσας έκθεσης (**Συνημμένο 1**).

2.5 Δράση Α4β

Έκδοση και διανομή Τεχνικού Δελτίου για τους υγροτόπους.

Σκοπός της δράσης ήταν η έκδοση και διανομή ενός τεχνικού δελτίου που αναφέρεται σε τεχνικά ζητήματα διαχείρισης υγροτόπων αναφορικά με τις σύγχρονες εξελίξεις για την παρακολούθηση (monitoring), διαχείριση, έρευνα και αποκατάσταση των υγροτόπων.

Το δελτίο εκδόθηκε στην αγγλική γλώσσα και διανεμήθηκε στα μέλη του δικτύου MedWet, καθώς και σε υπηρεσίες, ιδρύματα, φορείς, οργανώσεις κ.λπ., που εμπλέκονται στην προστασία και διαχείριση των υγροτόπων της Μεσογείου.

Το τεύχος κάλυψε τις ανακοινώσεις που παρουσιάστηκαν στην πρώτη Συνάντηση της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων (MedCom1) – Τεχνική Ημερίδα (16.03.1998).

Αντίτυπο του τεχνικού δελτίου επισυνάπτεται στο τέλος της παρούσας έκθεσης (**Συνημμένο 2**).

2.6 Δράση A5

Έκδοση και διανομή ενός ειδικού εντύπου για την Στρατηγική για τους Μεσογειακούς Υγροτόπους.

Σκοπός της δράσης ήταν η έκδοση και διανομή ενός ειδικού εντύπου για τη Στρατηγική για τους Μεσογειακούς Υγροτόπους.

Στο πλαίσιο της πρώτης συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής υγροτόπων και με τη συνεργασία των ΕΚΒΥ, ΥΠΕΧΩΔΕ, συντονιστή MedWet και Γραφείο Ραμσάρ, πραγματοποιήθηκε ειδική έκδοση με τίτλο «Η Μεσογειακή Στρατηγική για τους Υγροτόπους». Το έντυπο εκδόθηκε σε τρεις γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά και γαλλικά – 1000 αντίτυπα ανά γλώσσα) και αντίτυπα αυτών εμφανίζονται στο τέλος της παρούσας έκθεσης.

Το έντυπο διανεμήθηκε στα μέλη του δικτύου MedWet (ίδε Δράση A1), μαζί με ένθετο κείμενο (1000 αντίτυπα σε αγγλική και γαλλική γλώσσα), που περιείχε τα πορίσματα της συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής υγροτόπων, εμπλουτισμένο με φωτογραφικό υλικό από υγροτόπους χωρών της Μεσογείου. Αντίτυπα του ένθετου κειμένου (σε αγγλική και γαλλική γλώσσα) επισυνάπτονται στο τέλος της παρούσας έκθεσης (**Συνημμένο 3**).

2.7 Δράση A6

Δημιουργία Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων στο Internet, που θα περιλαμβάνει: ηλεκτρονικό ταχυδρομείο με διευθύνσεις των οργανισμών, φορέων και ατόμων, κατάλογο ηλεκτρονικής διανομής, σελίδα MedWet στο Internet, τεχνικά κείμενα, ειδήσεις για τους υγροτόπους, κ.λπ.

Σκοπός της δράσης ήταν η δημιουργία ηλεκτρονικής σελίδας MedWet στο Διαδίκτυο. Η παρούσα δράση, ως συνέχεια των προηγούμενων, αποτελεί τον φυσικό υποδοχέα για την άμεση συμβολή της πρωτοβουλίας MedWet στις αυξανόμενες ανάγκες πληροφόρησης (και όχι μόνο) των μελών του δικτύου MedWet για θέματα υγροτόπων.

Οι κύριες θεματικές ενότητες και υποενότητες της ηλεκτρονικής σελίδας MedWet (www.medwet.gr) είναι ως ακολούθως:

♦ What is new? (MedWet Bulletin Board)

- ✓ Announcements
- ✓ Meetings
- ✓ Events
- ✓ People

♦ Collaboration structure

- ✓ Mediterranean Wetland Committee
 - Rules of procedure
 - MedWet/Com1
 - Minutes of meeting
 - Proposals of workshops
 - Conclusions
 - List of participants
 - Technical meeting
 - MedWet/Com2
 - Minutes of meeting
 - Proposals of workshops

- Conclusions
- List of participants
- Technical meeting
- MedWet/Com3
- Current members
- ✓ MedWet Team
 - Common tasks
 - Specific tasks
 - Meetings
 - Editorial Board (publications)
 - MedWet Team review
- ✓ Partners
- ✓ Database
- ♦ **Conservation and sustainable use**
 - ✓ Mediterranean Wetlands Strategy
 - ✓ Projects
 - Completed projects
 - Projects in execution
 - Projects in development
 - New project concepts
 - ✓ MedWet tools
 - Inventories and monitoring
 - Management
 - Public awareness
 - Research results
 - Socio-economic approach
 - Local participation
 - ✓ Wetland sites
 - ✓ Bibliography

♦ **Useful links**

Εδώ θα πρέπει να τονισθεί ότι η παρούσα δράση εμπεριέχει μια δυναμική εξέλιξη, μια και συνεχώς μπορεί να προκύπτουν καινούργια θέματα προς καταχώρηση στην ηλεκτρονική σελίδα. Επομένως, ο προαναφερόμενος σχεδιασμός των θεμάτων που θα περιέχονται στην ηλεκτρονική σελίδα επιδέχεται συνεχή εμπλουτισμό.

Σύντομη παρουσίαση της εμφάνισης της ηλεκτρονικής σελίδας MedWet, υπάρχει στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4** της παρούσας έκθεσης.

2.8 Δράση Α7

Δημιουργία σημειακού ψηφιακού θεματικού χάρτη των υδροτόπων της Μεσογείου.

Σκοπός της δράσης ήταν η δημιουργία ενός ψηφιακού σημειακού χάρτη υδροτόπων, όπου απεικονίζεται η γεωγραφική θέση των υδροτόπων Ραμσάρ των κρατών μελών της Μεσογειακής Επιτροπής Υδροτόπων, καθώς επίσης και των υδροτόπων MedWet.

Για το σκοπό αυτό επιλέχθηκε το κατάλληλο υπόβαθρο, σαρώθηκε ηλεκτρονικά η περιοχή της λεκάνης της Μεσογείου και τοποθετήθηκαν τα σύνορα και τα θαλάσσια όρια των κρατών και άλλα επίπεδα πληροφοριών (κυριότερες πόλεις, λίμνες, ποτάμια). Βάσει του καταλόγου των υδροτόπων διεθνούς σημασίας του Γραφείου

Ραμσάρ, τοποθετήθηκαν οι συντεταγμένες των υγροτόπων Ραμσάρ των Μεσογειακών κρατών της MedWet/Com και παρουσιάσθηκαν στον χάρτη. Τέλος επισημάνθηκαν οι υγρότοποι MedWet1 και MedWet2 και εμφανίστηκαν επίσης πάνω στον χάρτη.

Αντίτυπο του χάρτη εμφανίζεται στο τέλος της παρούσας έκθεσης (**Συνημμένο 4**).

3. Δραστηριότητες Ενότητας Β

3.1 Δράση Β1

Οργάνωση θεματικής βιβλιοθήκης στο ΕΚΒΥ για τους Μεσογειακούς υγροτόπους, με προτεραιότητα τη συγκέντρωση εφαρμοσμένων ερευνητικών εργασιών, τεχνικών μελετών εφαρμογής, προγραμμάτων διαχείρισης υγροτόπων κ.λπ.

Σκοπός της παρούσας δράσης ήταν η συγκέντρωση βιβλιογραφικών πηγών σχετικών με θέματα υγροτόπων. Στο πλαίσιο αυτό και σε συνεργασία με άλλους φορείς που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία MedWet (Βιολογικός Σταθμός Tour du Valat, Wetlands International, Γραφείο Ραμσάρ), συγκεντρώθηκαν βιβλιογραφικές πηγές που αφορούν θέματα Μεσογειακών υγροτόπων.

Διακρίθηκαν τρεις κύριες κατηγορίες βιβλιογραφικών πηγών: οι ελληνικές βιβλιογραφικές πηγές (εκδόσεις, μελέτες, εργασίες που είναι γραμμένες στην ελληνική γλώσσα), οι ξενόγλωσσες βιβλιογραφικές πηγές (αντίστοιχες με τις προηγούμενες εργασίες που είναι γραμμένες σε άλλη γλώσσα εκτός της ελληνικής) και οι εκδόσεις MedWet (εργασίες που έγιναν στο πλαίσιο των προγραμμάτων και της πρωτοβουλίας MedWet).

Οι βιβλιογραφικές αναφορές που συγκεντρώθηκαν αφορούν το χρονικό διάστημα μέχρι και τον Δεκέμβριο του 1998. Ένας από τους στόχους που τίθενται στο μέλλον είναι η κατά τακτά χρονικά διαστήματα ανανέωση και ο εμπλουτισμός της παρούσας δράσης με καινούργιες εκδόσεις που θα προκύπτουν τα επόμενα χρόνια. Επίσης, είναι απαραίτητο, και έχει τεθεί ως μελλοντικός στόχος, η ταξινόμηση των σχετικών με υγροτόπους βιβλιογραφικών πηγών κατά θεματικές ενότητες.

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5** της παρούσας έκθεσης παρατίθενται οι βιβλιογραφικές αναφορές των εκδόσεων, εργασιών, μελετών και δημοσιεύσεων που καταγράφηκαν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης.

3.2 Δράση Β2

Ενημέρωση των στελεχών των Ελληνικών Περιφερειακών Διοικήσεων ως προς τη Στρατηγική για τους Μεσογειακούς Υγροτόπους και τις προσεγγίσεις και μεθοδολογίες του MedWet1.

Σκοπός της δράσης ήταν η ενημέρωση των στελεχών των Ελληνικών Περιφερειακών Διοικήσεων ως προς τη Στρατηγική για τους Μεσογειακούς Υγροτόπους και τις προσεγγίσεις, εργαλεία και μεθοδολογίες που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος MedWet1.

Στο πλαίσιο αυτό, διοργανώθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ, σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων, διήμερη συνάντηση εργασίας με θέμα: «**Επέκταση και Εφαρμογή των Μεθόδων MedWet για την Αειφορική Διαχείριση των Υγροτόπων–Περιφερειακός Προγραμματισμός**». Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, 8 – 9 Μαρτίου 2000, και είχε ως σκοπό την ενημέρωση των αρμοδίων στελεχών των Περιφερειακών Διοικήσεων για τις μεθόδους και προσεγγίσεις που αναπτύχθηκαν κατά την πρώτη φάση της πρωτοβουλίας MedWet, την εξέλιξη αυτών, καθώς και την προοπτική της χρήσης τους στον σχεδιασμό για την αειφορική διαχείριση των υγροτοπικών πόρων της χώρας.

Κατά την πρώτη ημέρα εργασίας (7.03.2000) παρουσιάστηκαν εισηγήσεις σχετικά με την Πρωτοβουλία MedWet και το ρόλο της Ελλάδας σ' αυτή, το πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Υγροτόπων, τους άξονες προγραμματισμού του ΕΠΠΕΡ-Γ' ΚΠΣ για την

περίοδο 2000-2006 και τις εφαρμογές των εργαλείων MedWet στη διαχείριση των υγροτόπων.

Κατά τη δεύτερη μέρα της Συνάντησης (8.03.2000) και με σκοπό τη διερεύνηση της ενσωμάτωσης των διαχειριστικών εργαλείων για τους υγροτόπους στον περιφερειακό σχεδιασμό έργων διατήρησης φυσικού περιβάλλοντος, συγκροτήθηκαν 3 ομάδες εργασίας, αποτελούμενες από εκπροσώπους Υπουργείων, εκπροσώπους Περιφερειακών Διοικήσεων και επιστήμονες ειδικούς σε θέματα διαχείρισης υγροτόπων, οι οποίες και ασχολήθηκαν με τα εξής θέματα:

- ♦ Συνοπτική εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης.
- ♦ Καθορισμός προτεραιοτήτων δράσης για τη διαχείριση των υγροτοπικών πόρων σε επίπεδο Περιφέρειας.
- ♦ Ενσωμάτωση των εργαλείων διαχείρισης των υγροτόπων στον Περιφερειακό σχεδιασμό – προγραμματισμό.
- ♦ Διαμόρφωση συνθηκών διαρκούς επικοινωνίας για την ενημέρωση, ανταλλαγή εμπειριών και μεταφορά τεχνογνωσίας σε θέματα προστασίας των υγροτόπων

Στα πλαίσια της διημερίδας αναδείχθηκε η σημαντικότητα της διάδοσης αποτελεσμάτων ερευνητικής δραστηριότητας με εφαρμογές στη διαχείριση των υγροτόπων προς τα στελέχη των Περιφερειών. Αποτέλεσμα αυτής της πρώτης προσέγγισης ήταν η συνέχιση αυτής της πρωτοβουλίας σε πρώτη φάση μέσω των ακόλουθων προγραμματιζόμενων δράσεων:

- ♦ Πραγματοποίηση μελλοντικών αντίστοιχων Συναντήσεων Εργασίας στην έδρα των Περιφερειών για την εξειδίκευση θεμάτων σχετικά με τη διαχείριση των υγροτόπων.
- ♦ Αξιοποίηση χρηματοδοτικής δυνατότητας από το πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας των ΠΕΠ για την ενημέρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα διαχείρισης υγροτοπικών συστημάτων.

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6** παρουσιάζονται το πρόγραμμα της συνάντησης, οι συμμετέχοντες, καθώς επίσης και τα συμπεράσματα της συνάντησης.

3.3 Δράση Β3

Διαμόρφωση κατευθυντήριων γραμμών για την προστασία και διαχείριση των υγροτόπων και των αντίστοιχων λεκανών απορροής.

Σκοπός της δράσης ήταν η σύνταξη κατευθυντηρίων γραμμών που βασίζονται στις προσεγγίσεις και μεθόδους του MedWet με τις, κατά περίπτωση, προσθήκες και βελτιώσεις, ως απόρροια της πείρας που προέκυψε από το MedWet2.

Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζονται με τη μορφή των εξής τεχνικών τευχών:

1. Κατευθυντήριες γραμμές για την απογραφή και χαρτογράφηση υγροτόπων.
2. Κατευθυντήριες γραμμές για την εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης υγροτόπων.
3. Κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό προγραμμάτων παρακολούθησης υγροτόπων.

4. Κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό έργων κατάρτισης σε θέματα αειφορικής διαχείρισης υγροτόπων.
5. Κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό έργων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης σε θέματα υγροτόπων.

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7** παρουσιάζονται τα κείμενα των προαναφερόμενων τευχών.

3.4 Δράση B4

Διερεύνηση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών δυνατοτήτων σχετικών με προγράμματα προστασίας και διαχείρισης υγροτόπων στην Ελλάδα.

Σκοπός της δράσης ήταν η συγκέντρωση πληροφοριών και ενημερωτικού υλικού όσον αφορά τις υφιστάμενες χρηματοδοτικές δυνατότητες σχετικές με έργα προστασίας και διαχείρισης υγροτόπων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Αποτέλεσμα της ως άνω δράσης ήταν η συγγραφή έκθεσης που εξετάζει τις δυνατότητες χρηματοδότησης σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και περιλαμβάνει:

1. Συνοπτικό κατάλογο οργανισμών και ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται σε θέματα φυσικού περιβάλλοντος και που είναι σε θέση να χρηματοδοτήσουν δράσεις σχετικές με τους υγροτόπους (διεύθυνση, τμήμα, αρμόδιο πρόσωπο κ.λπ.).
2. Τα προγράμματα χρηματοδότησης που πραγματοποιούνται από τους εν λόγω οργανισμούς, καθώς και τις δυνατότητες για μελλοντική χρηματοδότηση (τομείς ενδιαφέροντος, ύψος χρηματοδοτήσεων, όροι συνεργασίας κ.λπ.).

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8** της παρούσας έκθεσης παρουσιάζεται η σχετική έκθεση.

3.5 Δράση B5

Διαμόρφωση προγράμματος για την εφαρμογή των μεθοδολογιών MedWet.

Σκοπός της δράσης ήταν η διερεύνηση των δυνατοτήτων εφαρμογής των μεθοδολογιών MedWet, σε σχέση με τις εθνικές προτεραιότητες δράσεων για τη διατήρηση των υγροτόπων και τις υπάρχουσες διοικητικές, επιστημονικές, τεχνικές και οικονομικές συνθήκες για την εφαρμογή τους.

Για τον λόγο αυτό διαμορφώθηκε πρόταση συνεργασίας με αντικείμενο την εφαρμογή και αξιολόγηση των εργαλείων MedWet που αφορούν την απογραφή και την παρακολούθηση (monitoring) των Μεσογειακών υγροτόπων.

Η πρόταση συνεργασίας απευθύνθηκε από το ΕΚΒΥ στους κάτωθι φορείς:

- ♦ Station Biologique de la Tour du Valat (TdV – Γαλλία)
- ♦ Seat for the Study of Mediterranean Wetlands (SEHUMED - Ισπανία) και
- ♦ Environmental Center for Administration and Technology (ECAT-Tirana)

Η επιλογή των φορέων ως αποδεκτών της πρότασης συνεργασίας έγινε με κριτήρια: α) την εμπλοκή τους στην πρωτοβουλία MedWet και β) την άμεση διαθεσιμότητά τους για μια τέτοια συνεργασία. Η συνεργασία προτάθηκε να αφορά την εφαρμογή των προσεγγίσεων MedWet στις Περιφέρειες ή Νομαρχίες των χωρών στις οποίες εδρεύουν οι οργανισμοί.

Αποφασίστηκε από κοινού με τους τρεις οργανισμούς του εξωτερικού, το κείμενο της πρότασης που ετοιμάστηκε το ΕΚΒΥ να αποτελέσει κείμενο εργασίας σε μια επεκείμενη συνάντηση των εκπροσώπων τους, και να υποβληθεί στην επόμενη προκήρυξη διαπεριφερειακής συνεργασίας ενός κατάλληλου χρηματοδοτικού μέσου. Προτάθηκε η συνάντηση αυτή να συνδυαστεί με την προπαρασκευαστική συνάντηση της 2^{ης} Συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων στη Βαλένθια της Ισπανίας.

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9** της παρούσας έκθεσης παρουσιάζεται η πρόταση προγράμματος που αποτελεί και το παραδοτέο της δράσης B5.

3.6 Δράση B6

Διερεύνηση της εξέλιξης κοινωνικών και οικονομικών μεγεθών από την ένταξη ενός υγροτόπου σε καθεστώς προστασίας. Συγκριτική ανάλυση πιλοτικών περιοχών.

Σκοπός της δράσης ήταν η διερεύνηση της υφιστάμενης κατάστασης, καθώς και της εξέλιξης επιλεγμένων κοινωνικών και οικονομικών μεγεθών, όπως αυτά διαμορφώνονται από την ένταξη ενός υγροτόπου σε καθεστώς προστασίας. Τα μεγέθη αυτά είναι άμεσα συνδεδεμένα με την απασχόληση και την κοινωνική δομή των γύρω από τον υγρότοπο κοινοτήτων. Έγινε συγκριτική ανάλυση δυο πιλοτικών ελληνικών υγροτόπων διεθνούς σημασίας (Λίμνη Μικρή Πρέσπα, Λίμνη Κερκίνη).

Αποτέλεσμα της δράσης ήταν η συγγραφή έκθεσης που περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με τους επιλεγμένους υγρότοπους Ραμσάρ, καθώς επίσης και μεμονωμένα αλλά και συγκεντρωτικά συμπεράσματα που μελλοντικά θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως οδηγός για τη μελέτη άλλων περιοχών ή την εφαρμογή μέτρων προστασίας και διαχείρισης. Η προαναφερόμενη έκθεση παρουσιάζεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10**.

3.7 Δράση B7

Διερεύνηση των προϋποθέσεων δημιουργίας ενός Παρατηρητηρίου για τους Μεσογειακούς υγροτόπους.

Σκοπός της δράσης ήταν η διερεύνηση της σκοπιμότητας δημιουργίας και οι προϋποθέσεις λειτουργίας ενός παρατηρητηρίου για τους Μεσογειακούς υγροτόπους, που ενδεχομένως θα έχει συνεργιστικό αποτέλεσμα με δραστηριότητες υφισταμένων οργανισμών και δομών στη Μεσόγειο. Πιθανές λειτουργίες ενός τέτοιου παρατηρητηρίου θα ήταν η τήρηση αρχείου πληροφοριών για τους Μεσογειακούς υγροτόπους και η διατύπωση εισηγήσεων προς τη Μεσογειακή Επιτροπή Υγροτόπων πολιτικών και δράσεων.

Η διερεύνηση αυτή και τα σχετικά πορίσματά της παρουσιάζονται σε ειδική έκθεση (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11** της παρούσας).

4. Δραστηριότητες Ενότητας Γ

4.1 Δράση Γ1

Ενημέρωση των μελών της Μεσογειακής Επιτροπής για τους υγροτόπους σε θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία της Επιτροπής.

Σκοπός της δράσης είναι η ενημέρωση των μελών της Μεσογειακής Επιτροπής για τους Υγροτόπους (MedWet/Com) σε θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία της Επιτροπής.

Στο πλαίσιο της δράσης και με την ευκαιρία της 1^{ης} συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής υγροτόπων στη Θεσσαλονίκη (15 – 17 Μαρτίου 1998), το ΕΚΒΥ, σε συνεργασία με το συντονιστή MedWet, προετοίμασε και διένειμε προς τα μέλη της MedWet/Com κείμενα, που σχετίζονται με τη λειτουργία της Επιτροπής. Τα κείμενα (σε αγγλική και γαλλική γλώσσα) χαρακτηρίστηκαν ως κείμενα εργασίας και περιελάμβαναν τα εξής:

1. Το πρόγραμμα της συνάντησης,
2. Τους προτεινόμενους κανόνες λειτουργίας της Επιτροπής,
3. Έκθεση προς τα μέλη της Επιτροπής, για τη διαχρονική εξέλιξη της πρωτοβουλίας MedWet από τη συνδιάσκεψη της Βενετίας (1996) έως την πρώτη Συνάντηση της MedWet/Com στη Θεσσαλονίκη (1998),
4. Εφαρμογή της Στρατηγικής για τους Μεσογειακούς υγροτόπους, που έγινε αποδεκτή από τους συμμετέχοντες στη συνδιάσκεψη της Βενετίας.

Μετά από συνεργασία ΥΠΕΧΩΔΕ – ΕΚΒΥ διανεμήθηκε στα μέλη της Επιτροπής ενημερωτικό φυλλάδιο (σε τρεις γλώσσες: ελληνικά, αγγλικά και γαλλικά), όπου καταγράφονταν:

1. Το πρόγραμμα δράσης του ΕΚΒΥ στο πλαίσιο της Συντονιστικής Ομάδας του MedWet (MedWet Co-ordination Team) και ειδικότερα της Γραμματείας του MedWet (MedWet Secretariat Unit), για τη χρονική περίοδο 1997-1998,
2. Οι δράσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ και του ΕΚΒΥ στην κατεύθυνση της διάδοσης των αποτελεσμάτων, παροχής πληροφοριών και μεταφοράς της εμπειρίας από τις προσεγγίσεις του MedWet, σε ενδιαφερόμενους φορείς σε εθνικό επίπεδο στην Ελλάδα, για τη χρονική περίοδο 1997 – 1998.

Στα μέλη της Επιτροπής διανεμήθηκαν επίσης το 7^ο τεύχος του Ενημερωτικού Δελτίου του MedWet και η ειδική έκδοση της Στρατηγικής για τους Μεσογειακούς υγροτόπους (επισυνάπτονται στο τέλος της παρούσας και στις τρεις γλώσσες: ελληνικά, αγγλικά και γαλλικά).

Στο πλαίσιο της τεχνικής ημερίδας που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της Συνάντησης, διανεμήθηκαν στους συμμετέχοντες οι περιλήψεις των εργασιών των προσκεκλημένων ομιλητών της τεχνικής ημερίδας, καθώς επίσης και μια συλλογή εργασιών που είχαν ως θέμα την τέως λίμνη Κάρλα. Τέλος, οι συμμετέχοντες στη Συνάντηση είχαν την ευκαιρία να επισκευφθούν τον χώρο της τέως λίμνης Κάρλας και να ενημερωθούν διεξοδικά για τις εργασίες αποκατάστασής της.

Στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, το ΕΚΒΥ συμμετείχε στην 3^η Πανευρωπαϊκή συνάντηση των Συμβαλλόμενων μερών της Συνθήκης Ραμσάρ, που πραγματοποιήθηκε στη Ρίγα της Λετονίας το διάστημα 3 – 6 Ιουνίου 1998. Στη συνάντηση μετείχαν εκπρόσωποι Ευρωπαϊκών χωρών και διακρατικών οργανισμών

καθώς επίσης και εκπρόσωποι μη κρατικών οργανώσεων (εθνικών και διεθνών). Το ΕΚΒΥ μετείχε στη συνάντηση με δύο εκπροσώπους με σκοπούς αφενός τη συμμετοχή στο τεχνικό σκέλος της συνάντησης και αφετέρου την εκπροσώπηση της Γραμματειακής Μονάδας της Συντονιστικής Ομάδας MedWet.

Το ΕΚΒΥ, δια του εκπροσώπου του κ. Σ. Χατζηγιαννάκη, παρουσίασε την εργασία με τίτλο: «Αποκατάσταση της λίμνης Κάρλας – ένας «χαμένος» υγρότοπος», κατά τη διάρκεια των εργασιών της 3^{ης} Τεχνικής Συνόδου (Διαχείριση Ευρωπαϊκών υγροτόπων – ο ρόλος της αποκατάστασης και της ανόρθωσης).

Στο περιθώριο των εργασιών της συνάντησης και συγκεκριμένα τη δεύτερη ημέρα των εργασιών (4.06.1998), διοργανώθηκε μια άτυπη συνάντηση εργασίας με θέμα: Εφαρμογή της Στρατηγικής για τους Μεσογειακούς υγροτόπους. Αυτή η συνάντηση εργασίας ήταν ουσιαστικά μια άτυπη MedWet/Com, μια και συμμετείχαν όλοι οι εκπρόσωποι των χωρών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου, καθώς επίσης και διεθνείς κρατικοί και μη κρατικοί φορείς. Το πρόγραμμα της συνάντησης περιελάμβανε:

- ♦ Ενημέρωση για την MedCom1 από την εκπρόσωπο της Ελλάδας (κα Δ. Σπάλα). Έγινε ιδιαίτερη αναφορά στο ρόλο που καλείται να παίξει η Μεσογειακή Επιτροπή Υγροτόπων, στην εφαρμογή της Μεσογειακής Στρατηγικής, στα πορίσματα – συμπεράσματα που προέκυψαν από την 1^η Συνάντηση της MedWet/Com, καθώς επίσης και στις προτεραιότητες που τέθηκαν κατά την 1^η συνάντηση.
- ♦ Ενημέρωση των παρευρισκομένων για τις τρέχουσες δραστηριότητες του MedWet και ειδικότερα:
 - * Ενημέρωση για το έργο MedWet3 (Tour du Valat)
 - * Ενημέρωση για το έργο MedWet4 (Tour du Valat)
 - * Δραστηριότητες της Γραμματειακής Μονάδας της Συντονιστικής Ομάδας MedWet (ΕΚΒΥ). Μετά την παρουσίαση των δράσεων του ΕΚΒΥ ως Γραμματειακής Μονάδας του MedWet, στο πλαίσιο του συμφώνου συνεργασίας ΥΠΕΧΩΔΕ – ΕΚΒΥ, ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των παρευρισκομένων που αφορούσε τις δραστηριότητες και άλλων μη κρατικών φορέων.
- ♦ Παρουσίαση του προγράμματος δράσης 1998-2000, από τον συντονιστή του MedWet κ. Θύμιο Παπαγιάννη, με ιδιαίτερη έμφαση στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:
 - * Προτεραιότητες που έχουν γίνει αποδεκτές από τη MedCom1, οι οποίες είναι:
 - ✓ Ενδυνάμωση του δικτύου MedWet
 - ✓ Χρήση των εργαλείων – μεθοδολογιών MedWet
 - ✓ Εκστρατεία πληροφόρησης για το 2000 (Υγρότοποι για τους ανθρώπους στη Μεσόγειο)
 - ✓ Περιβαλλοντική εκπαίδευση για τους υγροτόπους
 - ✓ Ενθάρρυνση της αειφορικής χρήσης για τους υγροτόπους (Ανάπτυξη κατευθυντηρίων γραμμών για δράσεις που άπτονται υγροτόπων)
 - ✓ Βελτίωση της γνώσης για τους υγροτόπους (και ευρεία διάδοση αυτής)

- ✓ Συνεργασία με Β. Αφρική και ίδρυση Κέντρου Υγροτόπων στην περιοχή
- * Δίκτυο περιοχών MedWet
- * Αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των προγραμμάτων MedWet
- * Δυνατότητα επικοινωνίας των μελών του δικτύου MedWet
- * Κυριότερα πεδία άσκησης δραστηριοτήτων MedWet
- * Πιθανές πηγές βοήθειας – χρηματοδότησης
- ◆ Ενημέρωση των παρευρισκομένων από τον Γενικό Γραμματέα της Σύμβασης Ραμσάρ κ. D. Blasco, για τη συνεργασία Γραφείου Ραμσάρ – MedWet ενόψει της 7^{ης} Συνάντησης των Συμβαλλόμενων μελών της Σύμβασης Ραμσάρ (Κόστα Ρίκα, Μάιος 1999).

4.2 Δράση Γ2

Προετοιμασία και διοργάνωση της 1ης συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής υγροτόπων.

Σκοπός της δράσης ήταν η προετοιμασία και διοργάνωση της 1ης συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων και της τεχνικής συνάντησης για την “αποκατάσταση των υγροτοπικών λειτουργιών”.

Η Ελλάδα, δια του ΥΠΕΧΩΔΕ, φιλοξένησε τη συνάντηση στη Θεσσαλονίκη στις 15-17 Μαρτίου 1998.

Οι εργασίες της συνάντησης πραγματοποιήθηκαν στο χώρο της Διεθνούς Έκθεσης (Περίπτερο 8 - Συνεδριακό Κέντρο Ν. Γερμανός - 2ος όροφος) και το πρόγραμμα των εργασιών περιελάμβανε:

Κυριακή 15/3/98. Συνεδρίαση των μελών της MedCom

Δευτέρα 16/3/98. Τεχνική Συνάντηση με θέμα "Αποκατάσταση λειτουργιών υγροτόπων"

Τρίτη 17/3/98. Επίσκεψη στην περιοχή της Κάρλας, Ν. Μαγνησίας.

Η Συνάντηση τελούσε υπό την αιγίδα του Γραφείου της Σύμβασης Υγροτόπων Ραμσάρ και για την οργάνωσή της έφερε την ευθύνη το ΥΠΕΧΩΔΕ, η Συντονιστική Ομάδα MedWet και ειδικότερα το ΕΚΒΥ ως Γραμματειακή Μονάδα MedWet.

Ειδικότερα, το ΕΚΒΥ είχε την ευθύνη των παρακάτω εργασιών:

- ◆ Διαμονή των συμμετεχόντων στη συνάντηση (ξενοδοχεία, μετακινήσεις)
- ◆ Ενοικίαση αίθουσας συνεδριάσεων και διερμηνεία (τρίγλωσση: ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά)
- ◆ Διατροφή συνέδρων
- ◆ Διοργάνωση επίσημων δείπνων που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της συνάντησης
- ◆ Διοργάνωση τεχνικής ημερίδας
- ◆ Διοργάνωση εκδρομής στη λίμνη Κάρλα
- ◆ Λειτουργικά έντυπα της συνάντησης (σχεδιασμός και παραγωγή αυτών)

- ♦ Πρακτικά της συνάντησης (πρακτικά της συνεδρίασης της πρώτης ημέρας και της θεματικής συνάντησης)

Στη Συνάντηση μετείχαν με εκπροσώπους τους 21 χώρες (Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Γαλλία, Γιουγκοσλαβία, Ελλάδα, Ιορδανία, Ισπανία, Ισραήλ, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος, Λίβανος, Μάλτα, Μαρόκο, ΠΓΔΜ, Πορτογαλία, Σλοβενία, Συρία, Τουρκία και Τυνησία), η Παλαιστινιακή Αρχή, το Συμβούλιο Ευρώπης, η Συντονιστική Μονάδα των περιβαλλοντικών προγραμμάτων των Ηνωμένων Εθνών για το Μεσογειακό Σχέδιο Δράσης, η Σύμβαση Ραμσάρ για τους Υγροτόπους και επτά οργανισμοί που ασχολούνται στη Μεσόγειο με θέματα συγγενικά προς τους υγροτόπους (BirdLife International, EKBV, IUCN, The World Conservation Unit, Βιολογικός Σταθμός Tour du Valat, Wetlands International, WWF International). Από τη συνάντηση απουσίαζαν οι εκπρόσωποι της Αιγύπτου και της Αλγερίας, οι οποίοι είχαν αρχικά επιβεβαιώσει την συμμετοχή τους, καθώς και εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σκοποί της 1^{ης} Συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων ήταν:

- ♦ η αποδοχή των κανόνων λειτουργίας της Μεσογειακής Επιτροπής για τους Υγροτόπους, από τους συμμετέχοντες σ' αυτήν,
- ♦ η εξέταση των αποτελεσμάτων από την εφαρμογή της Μεσογειακής Στρατηγικής για τους Υγροτόπους (Βενετία 1996), στις χώρες μέλη της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων,
- ♦ η εκτίμηση της προόδου της πρωτοβουλίας MedWet,
- ♦ ο καθορισμός της πολιτικής για την αποκατάσταση και επανόρθωση των λειτουργιών των Μεσογειακών υγροτόπων.

Οι εργασίες της πρώτης ημέρας της συνάντησης (15.03.1998) περιελάμβαναν:

- ♦ Υποδοχή και χαιρετισμός από εκπρόσωπο του ΥΠΕΧΩΔΕ και της Σύμβασης Ραμσάρ.
- ♦ Αποδοχή του προγράμματος εργασιών της συνάντησης.
- ♦ Συζήτηση και αποδοχή των κανόνων λειτουργίας της Επιτροπής, καθώς επίσης και εκλογή προεδρείου.
- ♦ Σύντομες αναφορές δραστηριοτήτων από διακρατικούς και διεθνείς μη κυβερνητικούς οργανισμούς, που έλαβαν χώρα σε Μεσογειακούς υγροτόπους.
- ♦ Σύντομες ανακοινώσεις από άλλους συνέδρους.
- ♦ Συζήτηση για την εφαρμογή της Στρατηγικής για τους Μεσογειακούς υγροτόπους (εισήγηση από το συντονιστή του MedWet κ. Θύμιο Παπαγιάννη).
- ♦ Δημιουργία δύο ομάδων εργασίας (ο χωρισμός έγινε βάσει της γλώσσας: στη μια ομάδα μετείχαν αγγλόφωνοι και στην άλλη γαλλόφωνοι σύνεδροι) και συζήτηση για την εφαρμογή της Στρατηγικής για τους Μεσογειακούς υγροτόπους.

Οι εργασίες της δεύτερης ημέρας της συνάντησης (16.03.1998) περιελάμβαναν:

- ♦ Τεχνική ημερίδα με θέμα: «Αποκατάσταση υγροτοπικών λειτουργιών».

- ♦ Συζήτηση και εξαγωγή συμπερασμάτων – πορισμάτων της πρώτης συνάντησης της Επιτροπής για τους Μεσογειακούς υγροτόπους.
- ♦ Καθορισμός της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της δεύτερης Συνάντησης της Επιτροπής Μεσογειακών Υγροτόπων.

Η τρίτη ημέρα της συνάντησης (17.03.1998) περιελάμβανε επίσκεψη και ξενάγηση στην περιοχή της πρώην λίμνης Κάρλα.

Κατά τη διάρκεια της Συνάντησης κατατέθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις για εξέταση από τη Ομάδα MedWet, και οι οποίες είχαν ως εξής:

- ♦ ενίσχυση του δυναμικού του δικτύου MedWet μέσα από την αποδοτική λειτουργία της Γραμματείας MedWet που θα υποστηρίζει τα μέλη του δικτύου,
- ♦ προώθηση της εφαρμογής των μεθοδολογιών και προσεγγίσεων του MedWet1 και MedWet2 και αξιολόγησή τους στις περιοχές δοκιμής,
- ♦ έναρξη μιας εκστρατείας για την ευρεία Μεσογειακή επικοινωνία για το έτος 2000, με θέμα “Υγρότοποι και άνθρωποι”,
- ♦ βελτίωση της κατάρτισης γύρω από τους υγροτόπους, μέσω υφιστάμενων θεσμών, με βάση τις εργασίες που έγιναν στα προγράμματα MedWet1 και 2,
- ♦ ενίσχυση της διατήρησης των υγροτόπων και προώθηση της αειφορικής χρήσης των πόρων τους, περιλαμβανομένης μιας πρόβλεψης ενός πλαισίου ανάπτυξης εθνικής πολιτικής για τους υγροτόπους,
- ♦ ανάληψη δράσεων για την πληρέστερη ενημέρωση σχετικά με τους υγροτόπους της περιοχής,
- ♦ διερεύνηση της ίδρυσης ενός κέντρου υγροτόπων στη Βόρεια Αφρική, κατόπιν διαβουλεύσεων με όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες και με πρόγραμμα εργασίας τέτοιο που να εστιάζεται σε κοινωνικο-οικονομικές και πολιτιστικές όψεις για τη διατήρηση και την αειφορική χρήση των υγροτόπων.

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12** της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται τα τελικά κείμενα των πρακτικών και των αποτελεσμάτων της συνάντησης (σε αγγλική και γαλλική γλώσσα), καθώς επίσης και ο κατάλογος των συμμετεχόντων.

5. Δραστηριότητες Ενότητας Δ

Σκοπός των εργασιών της Ενότητας Δ ήταν η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ της Ομάδας MedWet (EKBY) και του Κέντρου των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον (ΚΕΠΕΜΕΠ).

Η συνεργασία του MedWet και ειδικότερα του EKBY με το ΚΕΠΕΜΕΠ αφορούσε την παροχή πληροφοριών και μεταφορά εμπειρίας, σχετικά με τις μεθόδους και τα εργαλεία MedWet και γενικότερη τεχνική υποστήριξη σε θέματα που αφορούν την προστασία και διαχείριση των υγροτόπων.

Η συνεργασία αυτή περιελάμβανε τα εξής:

- ♦ Συναντήσεις εργασίας μεταξύ ΚΕΠΕΜΕΠ, ΥΠΕΧΩΔΕ και EKBY με σκοπό τον καθορισμό του προγράμματος συνεργασίας ΚΕΠΕΜΕΠ – MedWet.
- ♦ Σύνταξη ερωτηματολογίου από το EKBY που απευθυνόταν προς τις Περιφέρειες (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 της παρούσας έκθεσης).
- ♦ Σύνταξη και αποστολή από το EKBY, προς την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, οδηγιών για οργάνωση συνάντησης του ΚΕΠΕΜΕΠ στην Κομοτηνή.
- ♦ Σύνταξη από το EKBY συστήματος Σταθμισμένων Συνθετικών Δεικτών που χρησιμοποιήθηκε από το ΚΕΠΕΜΕΠ για την αξιολόγηση των ερωτηματολογίων των Περιφερειών και την επιλογή των υγροτόπων που θα αποτελούσαν πιλοτικές περιοχές μιας μελλοντικής πρότασης προγράμματος για την ολοκληρωμένη διαχείριση των υγροτόπων της Μεσογείου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14 της παρούσας έκθεσης).

Το Νοέμβριο του 1997 πραγματοποιήθηκε συνάντηση στην Αθήνα, με τη συμμετοχή του συντονιστή του MedWet κ Θύμιου Παπαγιάννη, του τεχνικού συμβούλου του ΚΕΠΕΜΕΠ και εκπροσώπων του EKBY, του ΚΕΠΕΜΕΠ και του Tour du Valat. Στη συνάντηση παρουσιάσθηκε η επεξεργασία των ερωτηματολογίων που συμπλήρωσαν οι περιφέρειες, καθώς επίσης και πρόταση προγράμματος με τίτλο: «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Υδροβιοτόπων στις Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Μεσογείου». Στη συνάντηση διαπιστώθηκαν αποκλίσεις απόψεων μεταξύ της Συντονιστικής Ομάδας MedWet και του ΚΕΠΕΜΕΠ, που δεν επέτρεψαν τη συμμετοχή του MedWet στην τελική συγγραφή και υλοποίηση αυτής της πρότασης. Άλλες δράσεις μεταξύ MedWet – EKBY και ΚΕΠΕΜΕΠ δεν αναπτύχθηκαν.

6. Συμπεράσματα – Προτάσεις

Η συνεργασία ΥΠΕΧΩΔΕ – ΕΚΒΥ για τη συμμετοχή της Ελλάδας στην πρωτοβουλία MedWet, η οποία υλοποιήθηκε μέσω του παρόντος Προγράμματος Δράσεων 1997 – 1998, είχε τους ακόλουθους σκοπούς:

1. Διατήρηση και ενίσχυση των δικτύων MedWet, για την προώθηση θεμάτων σχετικών με τους Μεσογειακούς Υγροτόπους.
2. Διάδοση των αποτελεσμάτων και παροχή πληροφοριών για μεταφορά της εμπειρίας από τις μεθόδους και τα εργαλεία του MedWet, σε ενδιαφερόμενους φορείς.
3. Κάλυψη των αναγκών γραμματειακής και τεχνικής υποστήριξης της Μεσογειακής Επιτροπής για τους Υγροτόπους και διοργάνωση της 1^{ης} Συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων.
4. Παροχή πληροφοριών, μεταφορά εμπειρίας και γενικότερη τεχνική υποστήριξη σε θέματα που αφορούν στην προστασία και διαχείριση των υγροτόπων προς το Κέντρο των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον (ΚΕΠΕΜΕΠ).

Αξιολογώντας τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν στη διάρκεια του παρόντος Προγράμματος Δράσεων ΥΠΕΧΩΔΕ – ΕΚΒΥ, αναφορικά με την πραγματοποίηση των παραπάνω σκοπών, εξάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα:

1. Υπήρξε για πρώτη φορά μια συστηματική καταγραφή των φορέων οργανισμών και προσώπων που ασχολούνται με θέματα υγροτόπων στην περιοχή της Μεσογείου. Αυτό οδήγησε στη δημιουργία υποδομής για τη λειτουργία του «δικτύου» MedWet, με σκοπό τη μελλοντική ανταλλαγή πληροφοριών, ερευνητικών αποτελεσμάτων, εμπειριών και απόψεων σε θέματα που σχετίζονται με Μεσογειακούς υγροτόπους. Η συνεχής τροφοδότηση της βάσης με νέα δεδομένα και η επικαιροποίηση των ήδη υπαρχόντων συνιστά ένα πεδίο παραγωγικής και ευέλικτης συνεργασίας των μελών του δικτύου MedWet.
2. Η τακτική πλέον έκδοση των τευχών του Ενημερωτικού Δελτίου MedWet δίνει τη δυνατότητα για μεταφορά πληροφοριών και τεχνογνωσίας μεταξύ των μελών του δικτύου MedWet (και όχι μόνο), καθώς επίσης και για την προώθηση των σκοπών της Μεσογειακής Στρατηγικής Υγροτόπων και των Αποφάσεων της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων.
3. Δημιουργήθηκε, λειτουργεί και συντηρείται η ηλεκτρονική σελίδα MedWet, το μέσο εκείνο που προβάλλει σ' όλο τον κόσμο τα θέματα που απασχολούν την πρωτοβουλία MedWet και ενδυναμώνει με τον ισχυρότερο τρόπο τη δικτύωση και τη διάδοση όλων των προαναφερομένων.
4. Με βάση τις διαθνείς και εθνικές βιβλιογραφικές πηγές, καθώς επίσης και τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τα δύο έργα MedWet1 και MedWet2, διαμορφώθηκαν από το ΕΚΒΥ τεύχη κατευθυντηρίων γραμμών, τεχνική έκδοση για την αποκατάσταση υγροτόπων, καταγραφή βιβλιογραφικών πηγών για τους υγροτόπους, μελέτη για τα κοινωνικοοικονομικά θέματα των υγροτόπων, μελέτη για τα χρηματοδοτικά μέσα, που στοχεύουν στην κατανόηση και διάδοση των αποτελεσμάτων των έργων MedWet, καθώς επίσης και των εργαλείων και μεθοδολογιών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο των προαναφερόμενων έργων.

5. Η υλοποίηση των δράσεων της ΕΝΟΤΗΤΑΣ Β βοήθησαν σε σημαντικό βαθμό τη διάδοση των μεθόδων και εργαλείων MedWet σε εθνικό επίπεδο. Σ' αυτό συνετέλεσε ιδιαίτερα η παραγωγή των κατευθυντηρίων γραμμών (Δράση Β3), καθώς επίσης και η διοργάνωση της διημερίδας (Δράση Β2) στα συμπεράσματα της οποίας καταγράφεται η ανάγκη εφαρμογής των μεθόδων MedWet, καθώς επίσης και η ανάγκη στενότερης συνεργασίας και ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ κεντρικής διοίκησης, Περιφερειών και ΕΚΒΥ σε θέματα διαχείρισης υγροτόπων στην Ελλάδα.
6. Με τη φιλοξενία της 1^{ης} Συνάντησης της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων (Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 1998) τέθηκαν οι βάσεις για τη λειτουργία αυτής της Επιτροπής, καθώς επίσης και της Συντονιστικής Ομάδας MedWet. Η Θεσσαλονίκη αποτελεί ορόσημο και σημείο αναφοράς για την μελλοντική πορεία και εξέλιξη της πρωτοβουλίας MedWet, η οποία σημειωτέον αποτελεί πλέον πρότυπο συνεργασίας για όλο τον κόσμο, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 7^{ης} Διάσκεψης των Συμβαλλόμενων Μερών της Σύμβασης Ραμσάρ στην Κόστα Ρίκα (Μάιος, 1999).

Καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος Δράσεων υπήρξε στενή συνεργασία μεταξύ του ΥΠΕΧΩΔΕ (διά της εκπροσώπου του κας Δ. Σπάλα – Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού) και της Ομάδας Έργου του ΕΚΒΥ, μέσω τακτικών τεχνικών συναντήσεων εργασίας και μέσω της λειτουργίας της ΟΜΑΔΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ. Στις συναντήσεις της προαναφερόμενης Ομάδας, εκτός των εκπροσώπων του ΥΠΕΧΩΔΕ και του ΕΚΒΥ, συμμετείχε και ο Συντονιστής MedWet κ. Θ. Παπαγιάννης. Έργο της ΟΜΑΔΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ήταν:

- ♦ Η από κοινού διαμόρφωση και εν συνεχεία υλοποίηση προγράμματος ενεργειών προς εφαρμογή, παρακολούθηση, υποστήριξη, αξιολόγηση και απολογισμό του Προγράμματος Δράσεων.
- ♦ Η επίλυση των προβλημάτων, που ενδεχομένως προέκυπταν, κατά την υλοποίηση του Προγράμματος Δράσεων.
- ♦ Θέματα σχετιζόμενα με την σύνταξη των Εκθέσεων Προόδου (Ενδιάμεσων και Τελικής) του Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου.
- ♦ Η εξέταση των τριμηνιαίων εκθέσεων προόδου.
- ♦ Η προώθηση της Μεσογειακής Στρατηγικής Υγροτόπων στο εθνικό επίπεδο.
- ♦ Η διερεύνηση δυνατοτήτων για τη διεθνοποίηση δράσεων Ελλάδας σε θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής.
- ♦ Η συνολική αξιολόγηση του Προγράμματος Δράσεων και των αποτελεσμάτων του με σκοπό τη διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων για την αξιοποίησή του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Αξιολογώντας τα προαναφερόμενα, τον Δεκέμβριο του 1998, ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠΕΧΩΔΕ απέστειλε επιστολή προς τον Γενικό Γραμματέα της Σύμβασης Ραμσάρ, όπου διατύπωνε τη βούληση της Ελλάδας να συνεχίζει να μετέχει ενεργά στην Μεσογειακή Επιτροπή Υγροτόπων και στην (Συντονιστική) Ομάδα MedWet.

Κατά τη 2^η Συνάντηση της Μεσογειακής Επιτροπής Υγροτόπων στη Βαλένθια της Ισπανίας (31 Ιανουαρίου – 3 Φεβρουαρίου 1999), η Ελλάδα δεσμεύτηκε ως προς τη συμμετοχή του ΕΚΒΥ στην ΟΜΑΔΑ MedWet, καθώς επίσης και ως προς την υλοποίηση Προγράμματος Δράσεων MedWet σε εθνικό επίπεδο.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίστηκε η συνέχιση του παρόντος έργου με τη μορφή Προγράμματος Δράσεων ΥΠΕΧΩΔΕ – ΕΚΒΥ, 1999-2001, στο πλαίσιο της συμμετοχής της Ελλάδας στην Μεσογειακή Επιτροπή Υγροτόπων και στην ΟΜΑΔΑ MedWet, γεγονός που προβάλλει τη συμμετοχή της Ελλάδας σε διεθνείς συνεργασίες με Μεσογειακές χώρες και διεθνείς οργανισμούς.

Νίκος Κόντος
Υπεύθυνος Προγράμματος MedWet

Θεσσαλονίκη, Μάιος 2000

Πίνακας Παραρτημάτων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Αποτελέσματα Δράσης Α1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Αποτελέσματα Δράσης Α2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Δημιουργία ηλεκτρονικού forum στην ηλεκτρονική σελίδα MedWet.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Ηλεκτρονική σελίδα MedWet.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: Αποτελέσματα Δράσης Β1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: Συνάντηση εργασίας – Δράση Β2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: Κατευθυντήριες γραμμές – Δράση Β3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8: Έκθεση – Δράση Β4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9: Πρόταση προγράμματος – Δράση Β5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10: Έκθεση – Δράση Β6.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11: Έκθεση – Δράση Β7.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12: Κείμενα MedWet/Com1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13: Ερωτηματολόγιο που απευθύνεται προς τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Μεσογείου, για τις ανάγκες του προγράμματος «Ολοκληρωμένη διαχείριση των υδροτόπων της Ευρωπαϊκής Μεσογείου».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14: Σύστημα Σταθμισμένων Συνθετικών Δεικτών.